MAATALOUS

Viljelijät eivät hae satovahinkokorvausta, sillä vahingot jäävät omavastuun piiriin. **TOIMINNANJOHTAJA MARKKU PÄRSSINEN, MTK-SATAKUNTA**

Perunaruton torjunta-ruiskutukset uusitaan tarpeen mukaan

Tehoisa lämpötilasumma oli Jokioisilla 1.8. 787 astetta.

Peruna: Viime päivien lämpimien ja kosteiden säiden takia perunaruton riski on nyt hyvin suuri. Kasvustojen ruttosuojasta on siis huolehdittava.

Rutonarimmissa lajikkeissa turvallinen ruiskutusväli on noin 7 vuorokautta. Kestävämmissä lajikkeissa varrenkasvun hidastuttua ruiskutusväliä voi pidentää muutamalla päivällä.

Avomaan vihannekset: Pikkukaalikärpäsen toinen lento on alkamassa Etelä- ja Keski-Suomessa. Porkkanakärpäsen toinen lento on alkamassa Etelä-Suomessa.

AJANKOHTAISTA KASVINSUOJELUSTA

MTT Kasvinsuojelupalvelu, Perunantutkimuslaitos
www.mtt.fi/kasper

Kallis rehu huolettaa Ruotsissakin

Lihantuottaja **Sten Catoni** tuo ruotsalaisessa Land & Lantbruk lehdessä esiin tuottajien huolen rehujen kallistumisesta.

Catoni kertoo viljan hinnannousun tarkoittavan 20 prosentin nousua rehukustannuksiin.

Ainut ratkaisu ongelmaan olisi tuottajan mielestä myyntihintojen nosto. Se on kuitenkin hankalaa muun muassa halvan euron vuoksi.

”Tuontiruuan ostaminen on nyt halpaa”, Catoni harmittelee.

MT

Satovahinkoilmoituksia jätetty toistaiseksi vähän

Maakunnissa odotetaan ilmoituksia syksymmällä. Toisaalta lämmin ja kuiva loppukesä saattaa vielä pelastaa peltoja.

Viileästä ja sateisesta kesästä huolimatta kuntiin ei ole vielä jätetty ennätyksellisiä määriä satovahinkoilmoituksia. Satovahinkokorvauksia on haettu sitäkin vähemmän. Viljelijät eivät siis usko tuhojen ylittävän 30 prosentin omavastuuosuutta.

MTK-Pohjois-Karjalan toiminnanjohtaja **Vilho Pasanen** arvioi, että alueen vajaasta kahdesta ja puolesta tuhannesta tilasta 10–15 prosenttia on tehnyt satovahinkoilmoituksen.

Suurin osa ilmoituksista johtuu märkyydestä. Sateiden rankkuus on Pasasen mukaan vaihdellut paljon jopa saman postinumeron alueella.

Myös Satakunnassa märkyys on suurin satovahinkojen aiheuttaja. Varsinkin Pohjois-Satakunnassa heinäkuun alun tulvat aiheuttivat tuhoja. Satovahingoista kärsinyttä peltoalaa on koko maakunnan alueella muutamia satoja hehtaareja.

”Veden vaivaamia mutta tukiehdot täyttäviä peltoja on toki paljon enemmän”, kertoo toiminnanjohtaja **Markku Pärssinen** MTK-Satakunnasta.

Korvausten omavastuuosuus ei ylity

Satakunnan satovahinkoilmoitusten kokonaismäärästä ei ole vielä tietoa.

”Osa empii vielä ilmoituksen jättämistä. Viljelijät eivät hae satovahinkokorvausta, sillä vahingot jäävät omavastuun piiriin”, Pärssinen kertoo.

Uudellamaalla ilmoituksia on tehty toistaiseksi vähän. Viljakasvustot ovat melko hyvässä kunnossa, mutta vesivahinkoja on todettu ainakin maakunnan länsiosissa.

”Satovahinkohakemuksia ei ole kuitenkaan jätetty korkean omavastuun johdosta”, kertoo MTK-Uusimaan toiminnanjohtaja **Jaakko Holsti**.

Kasvukauden sademäärä on ollut poikkeuksellisen suuri koko maakunnassa.

”Siuntiossa on saatu kolmessa kuukaudessa viiden kuukauden normaali sademäärä”, Holsti kertoo.

Pirkanmaalla sateet ovat jääneet Satakunnan rajalle. MTK-Pirkanmaan toiminnanjohtaja **Visa Merikoski** kertoo, että veden takia tulee sadonalenemia, mutta pääosassa Pirkanmaata satovahinkokynnys ei ylity.

Keski-Pohjanmaalla ilmoituksia on jätetty vähän. Reisjärvellä on kuitenkin tehty selvästi aiempia vuosia enemmän ilmoituksia. Sievissäkin odotetaan useita kymmeniä ilmoituksia runsaiden sateiden takia.

Etelä-Savossa on jätetty joitakin satovahinkoilmoituksia, mutta korvaushakemuksia vain muutama.

Pohjois-Savossa paljon ilmoituksia

Pohjois-Savossa tilanne on toinen. Toiminnanjohtaja **Juhani Savolainen** MTK-Pohjois-Savosta kertoo, että satovahinkoilmoituksia on pelkästään Sydän-Savon alueella tullut noin 50.

”Se on vain jäävuoren huippu. Vahinkoja on lähes kaikilla tiloilla.”

Kahdeksan miljoonan euron satovahinkorahat ovat Savolaisen mukaan pelkästään kosmeettista korjailua.

”Todelliset menetykset ovat huomattavat. Yleiskorvauksista pitäisi ruveta keskustelemaan.”

MTK:n liittojen toiminnanjohtajat odottavat lisää hakemuksia syksymmällä. Toistaiseksi viljelijät seurailevat tilannetta ja toivovat poutaa.

”Loppukesän sää ratkaisevat laariin saatavan sadon määrän ja laadun. Korjuukausi tulee olemaan todella myöhäinen ja täten riskit kasvavat. Toivottavasti satovahingoilta vältytään.”

MT:n lähettämään kyselyyn vastasi yhdeksän MTK:n liittojen toiminnanjohtajaa. Kaikissa maakunnissa ei vielä ollut tietoa jätettyjen ilmoitusten kokonaismäärästä.

KATJA SAHLSTEDT

PÄIVI KARJALAINEN

Paula ja Vesa Kurikka-Oja tuhoutuneella ohrapalstalla. Tulvinut Jalasjoki on huuhtonut pellolle ajopuun.

”Yleiskorvaus järjestelmä pitää saada”

MTK Jalasjärven puheenjohtaja **Paula Kurikka-Oja** kertoo, että Jalasjärven kunnassa on tehty noin 70 satovahinkoilmoitusta. 700 hehtaarin on ilmoitettu olevan osittain tai kokonaan pilalla.

Sikalaa pitävien Kurikka-Ojien omista pelloista kymmenen prosenttia on tuhoutunut. Satovahinkoilmoitus on tehty 20 hehtaarista.

Pahiten on kärsinyt ohra, mutta vehnässä ja kaurassakin on vahingoittuneita alueita.

”Paikka paikoin on surullisen näköistä. Vilja kellertää ja vesi makaa pelloilla”, Kurikka-Oja kertoo.

Lopullisten tuhojen määrää voi toistaiseksi arvailla. Vaikka sateet loppuisivat, syksyn myötä tulevat yökasteet pitävät viljan märkänä. Määrän lisäksi kärsii laatu.

Isäntä **Vesa Kurikka-Oja** arvioi, että peltoon jää 15 000–20 000 euroa siementen, torjunta-aineiden ja turhan työn myötä.

”Kotieläintilalle, varsinkin sikatilalle, tämä on iso tappio. Kun vilja jalostetaan eläimille syötäväksi, vahinko kertaantuu siinä vaiheessa, kun joudutaan hankkimaan ostoviljaa ruuaksi”, Paula Kurikka-Oja sanoo.

Pariskuntaa huolettaa menetetyn viljan paikkaaminen. ”Jos satovahinkoja tulee enemmänkin, viljan hinta nousee entisestään. Ei tiedä, onko sitä edes saatavilla.”

Pahimmassa tapauksessa eläinmäärää on vähennettävä. ”Se ei ole poissuljettua. Ei eläimiä nälässäkään voi pitää.”

Paula Kurikka-Ojan mukaan yllättäviin sääoloihin pitää jatkossa varautua paremmin.

”Luonnonmullistukset ovat tulleet jäädäkseen. Joku yleiskorvausjärjestelmä pitää saada. Tämä on sellainen asia, jolle tuottajat eivät voi mitään.”

KATJA SAHLSTEDT

SATOVAHINKOILMOITUS

Ei tukea ilman ilmoitusta

Viljelijän tulee jättää vahingoittuneesta kasvustosta satovahinkoilmoitus kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Satovahinkokorvausta haetaan samalla lomakkeella.

Maaseutuelinkeinoviranomainen arvioi vahingon hakemuksen saavuttua. Kasvuston saa hävittää vasta, kun arvio on tehty.

Ilmoitus on tehtävä mahdollisimman pian vahingon ilmaannuttua, vaikkei korvausta haettaisi. Ilmoituksen tekeminen on edellytys pinta-alaperusteisten tukien saamiselle tuhoutuneelle kasvustolle.

Jätetyn satovahinkoilmoituksen perusteella ei voi jättää sadonkorjuuta tekemättä.

Lomakkeen 118 saa kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta tai osoitteesta www.suomi.fi/lomakkeet.

Viljelyohjelmalla tuotetaan laadukas sato

HÄMEENLINNA (MT)
Viljelyohjelmaruudulla kasvava kaksitahoisen SW Mitja -ohran lehdet ovat vielä vihreitä ja terveitä. Viereisellä vain rikkaruiskutuksen saaneella minimiruudulla Mitjan lehdet rusehtavat jo.

”Mitä pitempään kasvi säilyy terveenä, sen paremmin se hyödyntää satopotentiaalinsa”, K-maatalouden koetilalla Hauholla tutkijana työskentelevä **Marjo Serenius** kertoo koeruutujen keskeltä. Ruutuja esiteltiin K-maatalouden viljelyohjelmapäivässä Hauholla tiistaina.

Viljelyohjelmaruudut ovat saaneet rikka- ja tautitorjunnan, hivenlehtilannoituksen sekä kasvunsäädekäsittelyn. Verrokkina viljellään minimiruutua, jolle tehdään vain rikkatorjunta.

Sereniuksen mukaan satoero viljelyohjelman ja minimin välillä on merkittävä, 700–800 kiloa hehtaarilta. Koeruutusadot ovat aina hieman suurempia kuin peltomittakaavan sadot, hän kuitenkin muistuttaa.

Sadon määrän lisäksi Serenius korostaa laadun merkitystä. ”Tautitorjunnalla saadaan suurempia jyviä ja suurempi hehtolitrapaino. Esimerkiksi tärkkelysohran jyvien tulisi olla tasakokoisia, sillä lajitteluaste on yksi hinnoitteluperuste.”

Mitja-ohra on yksi K-maatalouden uutuuslajikkeista. Tasakokoinen jyvä on sen yksi lajikeominaisuus.

Kasvunsääde pitää kauran pystyssä

Kauran viljelyohjelmaruuduilla suurin ero minimiruutuun näkyy kasvien pituudessa. Kasvunsäädettä saanut Bettina-kaura on selvästi lyhyempää kuin viereisen minimiruudun sama lajike.

”Kauralla kasvunsääteen käyttö kannattaa. Se estää kasvuston liimalakoontumista.”

Bettina on Mitjan tavoin uusi lajike. Se on luonnostaan lujakortinen ja satoisampi kuin Keskon vanhemmat kauralajikkeet.

”Bettina on tällä hetkellä siementuotannossa ja sen on tarkoitus korvata Belinda-kaura”, kertoo koetilan johtaja **Jouko Pakarinen**.

Ruissatoa haetaan hybridillä

K-maatalous vastaa hybridirukiiden kysyntään uudella lajikkeella, Caspianilla.

”Siementä myydään vielä tälle syksylle”, kertoo Rautakeskon siementen tuoteryhmäpäällikkö **Ari Virtanen**.

Caspianilla viljelyohjelmaruudun ja minimin välillä on suuri ero. Käsittelyt saanut ruutu on pystyssä, kun viereisellä ruudulla ruis makaa laossa pitkin pituuttaan. Ero tulee kasvunsääteen käytöstä.

Virtasen mukaan hybridirukiilla aikainen kylvö on populaatiolajikkeita tärkeämpää. ”Kylvö tulisi tehdä selvästi elokuun puolella.”

Hybridillä kylvömäärä 200 siementä neliölle on yli puolta pienempi kuin populaatiolajikkeiden 500 siementä.

Caspian ei ole Suomen lajikeluettelossa, mutta sitä on viljelty Hauholla koeruuduilla jo vuodesta 2008.

Tautitorjunta tarpeen öljykasveilla

Öljykasviruuduilla viljelyohjelmapäivässä keskityttiin Clearfield-tuotantomenetelmään.

Koeruuduilla Aurea Cl -rypsistä oli torjuttu rikkoja Galeralla, Butisan S:llä ja Aurealle tarkoitetulla Clamoxilla. ”Rikkatorjunnan ero on kuin yöllä ja päivällä”, näytti koeruutuja esitellyt Basfin **Kari Puukko**.

Clamoxilla torjutut ruudut olivat puhtaita, kun taas tavanomaisilla rypsin rikka-aineilla ruiskutetuissa ruuduissa rikat rehottivat.

Tautikokeessa torjumattomilla ruuduilla rypsin varsissa näkyi jo pahkahometta. ”Pahkahomeentorjunta on ollut tänä vuonna ehdottomasti paikallaan”, Puukko kommentoi viitaten kesän runsaisiin sateisiin.

SAARA NIKKARI

KARI SALONEN

Rautakeskon siementen tuoteryhmäpäällikön Ari Virtasen mukaan uusi Caspian-hybridiruis satoisa lajike.

Tutkija Marjo Serenius esitteli viljelijöille Bettina-kauraa.

SW Mitja on uusi kaksitahoinen tärkkelys- ja rehuohra.